

Literatura z lovorjevim vencem

Monografija Portreti sodobne slovenske literature (1991–2016) je **prvi sistematični in dokumentarni pregled sodobne slovenske literature**. Predstavlja 143 literatk in literatov, ki so prejeli eno od štirinajstih nagrad za literaturo: desetnica, fabula, Glazerjeva, Grumova, Jenkova, kresnik, Levstikova, Prešernova nagrada in nagrada Prešernovega sklada, Rožančeva, večernica, Veronikina, zlatnik poezije, Župančičeva.

Izbor nagrad za literaturo je reprezentativen. Sega od romana, povesti in daljše pripovedi do poezije in drame, do eseja, od otroške do mladinske književnosti in drugih žanrov besedne umetnosti. Literatura je postavljena na ogled s predstavitev lavreatov in lavreatk z lovorjevim vencem v obdobju 1991–2016. **Opisno, interpretativno in informativno.** Pri izboru nagrad je bilo manj zadreg kot pri odločitvah o izboru nagrajenih avtorjev, saj so na seznamih avtorji mejnih literarnih žanrov ali pa obrazložitve niso dovolj določno povedale, za kaj priznanje podeljujejo. A temeljno merilo za uvrstitev v knjigo je bilo – **nagrada za literaturo**.

Koncept predstavitve, predvsem zaradi odločitve, da je vsak nagrajenec predstavljen na dveh straneh, biobibliografski in s fotografijo Tihomirja Pinterja, jedrnato zapisuje personalije, večinoma zožene na avtorjevo raznovrstno književno ustvarjanje. Lavreatke in lavreati so večinoma avtorizirali besedila predstavitev.

Zgradba biobibliografske predstavitve je slonela na orisu književnega opusa, citatu ali dveh iz intervjuja in navedbi del po zvrsteh ubesedovanja. Pri marsikaterem seznamu, obsežnejšem, smo se odločili za izbor. Pregled domačih in nekaterih najvažnejših tujih nagrad za literaturo zaokroži predstavitev. Opis literarnega opusa – karakterizacija knjižne bere – na kratko sintezno določa predvsem tematske, motivne, slogovne in literarnosmerne pokrajine avtorjevega ubeseditvenega navdiha.

K decentnim zapisom je pripomoglo iskanje gradiv o avtoricah in avtorjih, ki šele vstopajo v hišo sodobne slovenske literature. Samo z eno nagrado in celo za prvenec, na primer. Dodana vrednost vsake predstavitve v monografiji Portreti sodobne slovenske literature (1991–2016) je njena **personifikacija**. Nekaj dodatkov, smiselnih, pa čeprav drobcev, je ponekod že v opisih. Posebno skrbno smo izbirali citate iz intervjujev.

Za fotografije je poskrbel Tihomir Pinter. S slovenskimi umetniki se družijo že desetletja. Delovi Književni listi so ga pripeljali k literatkam in literatom. Le nekaj fotoportretov v monografiji ni njegovih. Fotografsko portretiranje ovenčane literature se je ustavljalo na postajah nekje v času nekaj desetletij. In tako **fotoportretna podoba z informativno-interpretativnim opisom lavreatov daje knjigi še priročniški pridih, kar bo v pomoč šolam.**

V zadnjem delu monografije Portreti sodobne slovenske literature (1991–2016) je **informativni dodatek**. V nekaj stavkih je razloženo, zakaj in od kdaj nagrada. Prvič s seznamom vseh, ki so po letu 1945 v Sloveniji prejeli nagrado za literaturo. **Monografija tako odpira novo stran v slovenski literarni zgodovini.**

Novinarska konferenca ob izidu monografije Portreti sodobne slovenske literature bo v sredo, 15. marca 2017.

Jože Volfand,
urednik